

TBMM

AYLIK BÜLTEN
SAYI: 21

Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.

ŞUBAT'93

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi kuruldu

KARADENİZ'DE TARİHİ İŞBİRLİĞİ

● Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un öncülüğünde İstanbul'da biraraya gelen Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Meclis Başkanları, Parlamenter Asamblenin kurulmasına karar verdiler.

● Cindoruk, toplantının açılışında yaptığı konuşmada, "KEİPA, halklarımız arasındaki dostluk ve iyi komşuluk duygularının pekiştirilmesine büyük katkılar sağlayacaktır" dedi.

● Toplantı sonrasında yayınlanan deklarasyonda, Asamblenin, insan haklarına saygı, hukukun üstünlüğü ve demokratik değerler için gerekli hukuki zemini oluşturma yolunda çaba harcayacağı vurgulandı.

● KEİPA'nın kuruluş protokolünü Arnavutluk, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya Federasyonu, Ukrayna ve Türkiye Meclis Başkanları imzaladı.

İMZA TORENI- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Meclis Başkanları 24-26 Şubat arasında İstanbul'da biraraya gelerek KEİPA'nın kurulmasını kabul ettiler. 9 Meclis Başkanı sağladıkları mutabakatı bir deklarasyonla kamuoyuna duyurdular. KEİPA'nın ilk genel kurul toplantısı Haziran ayında İstanbul'da yapılacak.

KEİPA kuruldu

* TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un öncülüğünde İstanbul'da biraraya gelen Karadeniz Ekonomik İşbirliği ülkeleri Meclis Başkanları, Parlamenter Asamblesinin kurulmasına karar verdiler.

* Cindoruk, toplantıyı açarken yaptığı konuşmada, "KEİPA halklarımız arasındaki dostluk ve iyi komşuluk duygularının pekiştirilmesine büyük katkılar sağlayacaktır" dedi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un öncülüğünde İstanbul'da biraraya gelen Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Meclis Başkanları, Parlamenter Asamblesinin kurulmasına karar verdiler. T.B.M.M. Başkanı Hüsamettin Cindoruk, "KEİPA, halklarımız arasındaki dostluk ve iyi komşuluk duygularının pekiştirilmesine büyük katkılar sağlayacaktır" dedi.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Ülkeleri Meclis Başkanları, 24-26 Şubat tarihleri arasında İstanbul'da biraraya geldiler. Toplantıya, Amavutluk Halk Meclisi Başkanı Pjeter Arbnori, Azerbaycan Cumhuriyeti Milli Meclis Başkanı İsa Kanberov, Ermenistan Parlamentosu Başkanı Babken Ararktsyan, Gürcistan Parlamentosu Başkanı Vahktang Goguadze, Moldova Cumhuriyeti Parlamentosu Başkanı Petru Lucinschi, Romanya Meclis Başkanı Adrian Nastase, Yüksek Sovyet Presidium'u Birinci Başkan Yardımcısı Nikolay T. Ryabov ve Ukrayna Cumhuriyeti Yüksek Rada Başkanı Ivan Plirusch katıldılar.

Hüsamettin Cindoruk, açış konuşmasında parlamenter asamblesinin oluşturulmasının, Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin çalışmalarına yasal zeminler hazırlanmasına, ortak ilke ve ideallerinin, işbirliğinin gerçekleştirilmesine Yasama Meclisleri düzeyinde katkılar sağlayacağını belirtti. Asamblesinin kurulmasıyla Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin de parlamenter organına kavuşacağına işaret eden Cindoruk'un konuşması özetle şöyle:

"Ülkelerimizin coğrafi ve tarihi yakınlıklarından kaynaklanan ortak

kültürel ve sosyal değerler mevcuttur. Bu değerlerin Karadeniz Ekonomik İşbirliği kapsamında yürütülecek ekonomik ve ticari işbirliğine ivme kazandıracağına inanıyorum.

Globalleşme sürecindeki dünyamızda bölgesel işbirliği örgütlerinin oynadığı önemli role de değinmek gerekiyor. Bu önemin bilincindeki Uzak Doğu, Kuzey Avrupa, Batı Avrupa, hatta Kuzey Amerika ülkeleri bölgesel işbirliği örgütleri oluşturmuşlardır. Bu örgütlerin başarısı ve sonuçları ise somut biçimde ortadadır.

Bölgesel entegrasyonlar daha geniş kapsamlı ekonomik, ticari ve siyasal entegrasyonların çekirdeğini oluşturmaktadır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği ile gerçekleştireceğimiz çok yönlü bölgesel işbirliği, üye ülkelerimizdeki diğer uluslararası örgüt ve kurumlara entegrasyonunu daha da kolaylaştıracaktır.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği başta Avrupa Topluluğu olmak üzere benzeri uluslararası örgütlere bir alternatif değil, aksine ülkelerimizin bu kuruluşlara katılımını ve bu örgütler bünyesindeki etkinliklerini güçlendirecek önemli bir oluştur. Bunun aksi de düşünülemez. Nitekim, Avrupa Parlamentosu geçen yıl Eylül ayındaki çalışmalarında bu görüşü teyid eden ve destekleyen bir karar almıştır.

Bütün bunlardan daha da önemlisi, Karadeniz Ekonomik İşbirliği sürecinin halklarımızın refahında ve bölgemizde istikrarın sağlanmasında oynayacağı önemli işlev ve roldür. Bu hepimizin ortak görüş ve inancıdır. Beklentisidir.

Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi, çalışmalarıyla aynı zamanda Parlamentolarımız arasında ikili ilişkilerin geliştirilmesine, böylelikle halklarımız arasındaki dostluk ve iyi komşuluk duygularının pekiştirilmesine büyük katkılar sağlayacaktır."

ÇETİN'İN KONUŞMASI

Toplantının açılışına Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin de katıldı. Çetin, T.B.M.M. Başkanı Cindoruk'tan sonra yaptığı konuşmada, Karadeniz Ekonomik İşbirliği ile Balkanlar, Karadeniz ve Kafkasya halklarının uzun vadeli bir ortak dayanışma süreci içinde barış, istikrar, huzur ve refaha yöneldiklerini ifade etti. Ekonomik işbirliğinin, ekonomik gelişme, siyasi istikrar, barış ve huzura bağlı olduğunu kaydeden Çetin, Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin kapsadığı bölgelerde bu aşamada barış ve istikrardan söz etmenin mümkün olmadığını belirtti. Hikmet Çetin, bölgedeki çatışmaların bir an önce barışçı yollardan adil ve kalıcı çözümlere kavuşturulacağına yürekten inandığını söyledi. Barışa ulaşılmasında parlamentoların desteğinin yol gösterici olacağına işaret eden Çetin, şöyle devam etti:

"Karadeniz Ekonomik İşbirliği'nin kurulabilmiş olması, üye ülkelerde bu yöndeki siyasi irade varlığının somut göstergesidir. Parlamenter Asamblesi'nin oluşturulması ise, bu siyasi iradenin kaynağı olan milli meclislerin, kendilerine düşen etkin ve önemli rolü oynayabilmeleri için doğal bir gerekliliği yansıtmaktadır. Bu asamble, milli

meclislerimiz ve kamuoylarımız arasındaki dostane ilişkilerin de geliştirilmesine katkıda bulunacaktır."

DEKLARASYON METNİ

Açış konuşmalarından sonra çalışmalarını sürdüren parlamento başkanları, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi'nin kurulmasını kabul ettiler. Çalışmalar sırasında, önümüzdeki Haziran ayının ikinci yarısında toplanması öngörülen Genel Kurul'a sunulacak KEİPA İç Tüzük tasarısı da benimsendi. Parlamento Başkanları arasında sağlanan mutabakat, kamuoyuna yayınlanan şu deklarasyonla duyuruldu:

"Arnavutluk, Azerbaycan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya Federasyonu, Türkiye ve Ukrayna Parlamento Başkanları,

25-26 Şubat 1993 tarihleri arasında İstanbul'da toplanarak,

- Karadeniz Ekonomik İşbirliği bölgesinde ve Avrupa'nın bütününde meydana gelen köklü ve hızlı değişiklikleri dikkate alarak ve geçmişin mirasından uzak durarak;

- İnsan haklarına ve temel hürriyetlere dayanan çoğulcu demokrasiye ve ekonomik serbesti ve sosyal adalet yoluyla refaha olan kararlı bağlılıklarının ve haklarının onlarca yıldan beri besledikleri umut ve beklentilerinin gerçekleştirilmesinin zamanının gelmiş olduğunu kabul ederek;

- Ülkeleri arasındaki çeşitli alanlarda ve değişik düzeylerde işbirliğini genişletmek ve artırmak için tüm olanak ve fırsatlardan yararlanma hususundaki kararlılıklarını teyid ederek; ve

- 25 Haziran 1992 tarihinde Karadeniz Ekonomik İşbirliği ülkeleri Devlet ve Hükümet Başkanlarının imzaladıkları deklarasyon ve aynı tarihte yayımladıkları Boğaziçi Bildirisi'nde yer alan insan haklarına saygı, hukukun üstünlüğü ve demokratik değerler ilkeleri ve amaçlarının gerçekleştirilmesi için gerekli hukuki zemini oluşturmak,

- Bu ilke ve amaçların gerçek-

Pjeter ARBNORI
President of the People's Parliament of Albania

Babken ARARKTSYAN
President of the Parliament of Armenia

İsa KANBEROV
President of the National Assembly of the Republic of Azerbaijan

Vakhtang GOGUADZE
President of the Parliament of Georgia

Petru LUCINSCHI
President of the Parliament of Republic of Moldova

Adrian NASTASE
President of the House of Deputies, Parliament of Romania

Nikolay T. RYABOV
Deputy President of the Supreme Soviet of the Russian Federation

Hüsamettin CİNDORUK
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Ivan PLIUSCH
President of the Supreme Rada of the Republic of Ukraine

KEİPA'nın kuruluşunda 9 ülkenin Meclis başkanlarının imzası bulunuyor.

leştirilmesine yardım ve katkıda bulunmak,

- Parlamentolar ve parlamentoları KEİ sürecinde oynayacakları önemli rolü de dikkate alarak, KEİ'nin ilke ve hedeflerini bu ülkelerin haklarına parlamentolar aracılığı ile ileterek halkın demokratik katılım ve desteğini sağlamak,

- KEİ ülkeleri parlamentoları ve parlamentoları arasında dostane ilişki ve işbirliğini geliştirmek ve böylece halklar arasındaki güven ve iyi komşuluk ortamının daha da gelişmesini sağlamak,

- KEİ ülkelerinin üyesi oldukları diğer uluslararası kuruluşlarda birlikte hareket etmelerine yardım

ci olmak maksatları ile,

KEİ'ye katılan ülkelerin parlamentolarından oluşan bir Parlamenter Asamble kurulması ve bunun adının 'Karadeniz Ekonomik İşbirliği Parlamenter Asamblesi' (KEİPA) olması hususunda mutabık kalmışlardır.

Yukarıda isimleri belirtilen KEİ ülkeleri Parlamento Başkanları; KEİPA'nın İç Tüzük tasarısını kabul etmiş ve KEİPA'nın ilk Genel Kurul toplantısının onayına sunmayı uygun görmüş bulunmaktadır.

KEİPA'nın ilk Genel Kurul toplantısının 1993 yılı Haziran ayının ikinci yarısında İstanbul'da yapılması kararlaştırılmıştır."

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, 1982 Anayasasını yeniden düzenlemek ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sivil anayasasını hazırlamak üzere Meclis'te temsil edilen siyasi partilerin liderlerini biraraya getirdi.

İlk sivil anayasaya doğru

● TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un girişimiyle 1982 Anayasa'sını yeniden düzenlemek ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sivil anayasasını hazırlamak üzere Meclis'te temsil edilen siyasi partiler kolları sıvadılar.

● DYP Grup Başkanvekilleri Güneş Müftüoğlu ile Bekir Sami Daçe, SHP Grup Başkanvekili Aydın Güven Gürkan ile Ankara Milletvekili Mümtaz Soysal kendi aralarında özel bir komisyon kurup Anayasa'nın tüm maddelerini yeniden düzenleyecek hazırlıklara başladılar. Bu çalışma Anayasa Komisyonu'nda bir kaç kez görüşülüp Genel Kurul gündemine indirilirken, TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk Meclis'te temsil edilen Siyasi Partilerin Genel Başkanlarını kendi başkanlığında toplantıya çağırdı.

● Cindoruk'un Başkanlığında yapılan toplantıya DYP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel, SHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü, ANAP

Genel Başkanı Mesut Yılmaz, RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal katıldılar. Toplantıda grubu bulunmayan partiler HEP Genel Başkanı Ahmet Türk, MHP Genel Başkanı adına Genel Başkan Yardımcısı Faruk Demirtola, BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit ile MP Genel Başkanı Aykut Edibali de yer aldılar.

● TBMM Başkanı Cindoruk iki gün üstüste yapılan zirveden sonra parti liderlerinden Anayasa'da değiştirilmesini istedikleri maddeleri içeren birer öneri paketini 3 Mart'a kadar kendisine ulaştırmalarını istedi. Cindoruk, kendisine iletilecek öneri paketlerini değerlendirip, çakışan maddeleri belirleyecek ve üzerinde uzlaşma sağlanan maddeler ile uzlaşma sağlanması umudu yaşanan maddeleri bir paket halinde liderlere gönderecek ve 23 Mart'ta yeniden Genel Başkanları toplantıya çağırarak.

TBMM Başkanı Hüsametdin Cindoruk'un girişimiyle 1982 Anayasa'sını yeniden düzenlemek ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk sivil anayasa'sını hazırlamak üzere Meclis'te temsil edilen Siyasi Partiler kolları sıvadılar.

Hüsametdin Cindoruk'un "Bugüne kadar uygulamaya geçirilen tüm Anayasaların askeri yönetimler tarafından hazırlandığı, Meclis'in artık bir sivil anayasa hazırlaması gerektiği" yolunda yaptığı çağrı üzerine bazı kurumlar hazırladıkları Anayasa değişiklik paketlerini Meclis Başkanlığına iletiler. Cindoruk da bazı Anayasa profesörlerinden başta Radyo-TV konusu başta olmak üzere Anayasa değişikliği için hazırlık yapmalarını istedi.

DYP ve SHP grup yöneticileri de kendi aralarında bir çalışma yaparak geniş çaplı bir değişiklik paketi hazırladı. DYP Grup Başkanvekilleri Güneş Müftüoğlu ve Bekir Sami Dağ, SHP Grup Başkanvekili Aydın Güven Gürkan ile Anayasa Profesörü olan Ankara Milletvekili Mümtaz Soysal Anayasa'nın ilk 103 maddesinin değiştirilmesi için bir ortak metin ortaya koydular.

Koalisyon ortaklarının bu çalışması sürerken bu büyük paket içinden önce 10 maddelik, sonra da beş maddelik iki küçük paket hazırlandı. Seçme ve seçilme yaşını düşüren, Siyasi Partilerin kadın ve gençlik kolları kurmasını, yurtdışında örgütlenmesini öngören, milletvekili seçilme koşullarını yeniden belirleyen, radyo ve televizyonda Devlet tekeline kaldıran ve bazı kamu görevlilerine siyaset yapma izni getiren bu beş maddelik teklif Anayasa Komisyonunda kabul edilerek Meclis Genel Kurul gündemine girdi.

Bu çalışmalar sürerken Meclis'te temsil edilen siyasi parti temsilcilerinden oluşan bir komisyon kuruldu ve bu komisyon Anayasada değiştirilmesi istenen maddeleri ele almaya başladı. Ancak bu komisyon bir sonuca ulaşamadı.

CİNDORUK DEVREDE

Partilerarası Komisyonun sonuca ulaşamaması üzerine Meclis Başkanı Hüsametdin Cindoruk devreye girdi. Cindoruk, 8 Şubat tarihinde Meclis'te temsil edilen partilerin genel başkanlarını kendi başkanlığında Anayasa Zirvesi'ne çağırdı.

Cindoruk, liderlere gönderdiği yazıda "Yüce Meclis'te ve toplumuzda, insan hak ve özgürlüklerini temel alan, demokrasinin kural ve kurumlarını güvence altında bulunduran bir Anayasa isteğinin yoğunluştığını" belirtti. Cindoruk, Başkanlığına sunulan tüm Anayasa değişikliği önerilerini bir kitap halinde yayınlayarak parti liderlerine gönderdi. Cindoruk kitapla birlikte gönderdiği yazıda şöyle dedi:

"Demokratik birikimimiz ve Anayasa deneyimlerimizin ışığında bu isteğin, Cumhuriyetin kurucu unsuru milletnin temsilcilerinin kararı ile gerçekleşmesi özlendi ve gereken tek yoldur.

Yüce Meclisimizin bir Anayasa koyucu niteliği kazanması için birikmiş zorunlulukları saymaya gerek görmüyorum. Anayasa değişikliği amacına yönelik, değerli milletvekillerimizin, partilerimizin, kurumların tekliflerini bir araya getirerek bilgilerinize sunuyoruz. Bu bilgi ve belgeler, elde bulunan ve elimize geçen değerli düşüncelerdir. Bir sınır veya tartışmalar esas teşkil etmedikleri açıktır."

Cindoruk, Anayasa Komisyonunda kabul edilen değişiklik önerisine de kitapta yer verdiklerini belirterek, Anayasa'nın 175. Maddesinde yazılı nitelikli çoğunlukların bulunması kadar önemli olan bir başka gerçeğin de dikkate alınması gerektiğini kaydederek şöyle dedi:

"Toplumun çeşitli kesimlerinin ve siyasal partilerimizin beklentileri, çıkar dengeleri ile evrensel ve milli değerler arasındaki uzlaşmaları, Yüce Meclis'te temsil edilen bütün partilerimizin katılımı ile büyük ölçekte sağlamamız mümkündür.

Ana Muhalefet Partisi'nin, böyle bir çağrı için başvurusu, Başkanlığı-

mızca düşünülen kapsamlı bir toplantının yapılmasını çabuklaştırmıştır."

Hüsametdin Cindoruk, bu amaçla Anayasa değişikliği çalışmalarına hız ve bütünlük kazandırabilmek umuduyla Meclis'te temsil edilen siyasi partilerin genel başkanlarını 22 Şubat 1993 Pazartesi günü toplantıya çağırdı. Cindoruk bu toplantının yöntem ve esas yönünden sonuç vereceğine inandığını belirtti.

ZİRVE GERÇEKLEŞİYOR

TBMM Başkanı Hüsametdin Cindoruk'un bu çağrısına tüm liderler olumlu yanıt verdiler. 22 Şubat Pazartesi günü Başkanlık Divanı salonunda yapılan toplantıya DYP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel, ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, SHP Genel Başkanı ve Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü, RP Genel Başkanı Necmettin Erbakan, CHP Genel Başkanı Deniz Baykal, HEP Genel Başkanı Ahmet Türk, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş ABD'de olduğu için yardımcısı Faruk Demirtola, BBP Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu, DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit ve MP Genel Başkanı Aykut Edibali katıldılar.

Liderler, bu ilk toplantıda 12 Eylül Askeri Rejimi döneminde hazırlanan yürürlükteki Anayasa'nın değişmesi gerektiği konusunda görüş birliği sağladılar. Genel ilke üzerinde ortak görüş ortaya çıkınca Meclis Başkanı Cindoruk ertesi gün liderlerin bir kez daha bir araya gelerek ayrıntıları görüşmesini önerdi. Bu öneri de kabul edildi.

23 Şubat Salı günü yapılan ikinci tur görüşmelerde DYP ve ANAP liderleri seçim sisteminde dar bölge uygulamasına geçilmesini isterken diğer parti liderleri buna karşı çıktılar. RP lideri Anayasanın dine kapalı olması gerektiğinde ısrarla dururken grubu bulunmayan parti lider veya temsilcilerinin daha demokratik anayasa metnini desteklerken kendilerini saf dışı bırakmayacak bir seçim sistemi getirilmesini istediler.

Meclis Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un girişimiyle 22-23 Şubat'ta bir araya gelen parti yöneticileri Anayasa değişikliklerinin gerçekleştirilmesi için olumlu iki görüşme yaptılar. Liderler, 23 Mart'ta yeniden bir araya gelecekler ve kendi görüşleri doğrultusunda hazırladıkları değişiklik öneri paketlerini Hüsamettin Cindoruk'a teslim edecekler.

BAŞKAN'IN AÇIKLAMALARI

İki gün üstüste yapılan zirvenin ilk gününden sonra bir açıklama yapan TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, 1982 Anayasasının insan hak ve özgürlüklerini temel alan, demokrasinin kurum ve kurallarını güvence altında bulunduran bir Anayasa niteliğinde olmadığı konusunda görüşbirliğine varıldığını açıkladı.

Bunedenle 1982 Anayasasında temelli değişiklikler yapılması konusunda görüş birliği sağlandığını söyleyen Cindoruk, "bunun yöntemleri, sınırı ve içeriği konusunda görüşmeye devam kararı alındığını" bildirdi. Hüsamettin Cindoruk "Önemli bir adım Parlamento'muzda atılmıştır. Özverilerinden ötürü genel başkanlara teşekkür ediyorum" dedi. Cindoruk umutlu olduğunu ve umudunun toplantıdan sonra daha da arttığını söyledi.

Cindoruk, liderlerin 23 Şubat'taki ikinci tur görüşmesinden sonra da Parti Genel Başkanlarının anlaşmaya vardıklarını, siyasi partilerin değişmesini istedikleri maddeleri kendi paket

eri olarak hazırlayıp 3 Mart'a kadar Başkanlığa sunacaklarını bildirdi.

Cindoruk, Başkanlık olarak partilerin verecekleri değişiklik önerilerini tarayacaklarını, çakışan maddelerle, üzerinde uzlaşma umudu bulunan maddeleri belirleyeceklerini söyledi. Görüşmelerin olumlu geçtiğini kaydeden Hüsamettin Cindoruk, çeşitli öneriler ortaya çıktığını dikkat çekerek, önerilerin değerlendirileceğini, hazırlanacak raporun Genel Başkanlara sunulacağını ve liderlerin 23 Mart'ta yeniden bir araya geleceklerini açıkladı.

Hüsamettin Cindoruk, görüşmelerde mutabık kalınan noktaları söylemek için henüz erken olduğunu, 23 Mart'ta liderlerin bir kez daha kendi başkanlığında bir araya geleceklerini ve mutabık kalınan maddelerin burada ortaya çıkacağını anlattı. Cindoruk, değişikliklerin bu yasama yılı içinde yapılması umduğunu sözlerine ekledi, Anayasa Komisyonunda kabul edilen beş maddelik Anayasa değişikliği teklifinin ise bu aşamada askıya alındığını kaydetti.

SİVİL ANAYASA

Meclis Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un bu girişimleriyle Türkiye'de ilk kez Anayasa değişikliklerinin milletin temsilcileri tarafından yapılmasının adımı atılması yolu açılmış oldu. 1924, 1960 ve 1982 Anayasaları olağanüstü koşullarda hazırlanmış, 1971 değişikliği de askeri muhtıradan sonra yine askerlerin isteğiyle yapılmıştı.

Bu dönemde Meclis'in TBMM'de temsil edilen tüm partilerin işbirliğini sağlayarak Anayasa değişikliklerini gerçekleştirmesi halinde Cumhuriyet tarihinde ilk kez milletin vekilleri kendi görüş ve istemleri doğrultusunda ve işbirliği halinde Anayasada gerekli değişiklikleri yapmış olacak.

1982 Anayasası, yürürlüğe girdiği andan itibaren antidemokratik hükümler taşıdığı gerekçesiyle sert eleştirilere muhatap olmuştu. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Hüsamettin Cindoruk'un girişimiyle başlayan ve Meclis'teki tüm partilerin desteği ile sürdürülen değişiklik hareketinin, toplumun beklentilerine cevap verecek demokratik, laik ve çağdaş bir Anayasa hazırlanması için önemli bir adım olduğu belirtiliyor.

ŞUBAT AYINDA ÇIKAN KANUNLAR

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi Hakkında 21.9.1987 Tarihli ve 292 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Yürürlükten Kaldırılması ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklennesi Hakkında Kanun

Kanun No: 3865

Kabul Tarihi: 17.2.1993

Bu kanun ile; 21.9.1987 tarihli ve 292 sayılı KHK yürürlükten kaldırılmış ve yeni açılan veya açılacak üniversitelerde ve yüksek teknoloji enstitülerinde öğretim üyesi ihtiyacını karşılamak amacıyla yükseköğretim üyelerinin emeklilik yaşı 72'ye yükseltilmiş, ancak yeni getirilen emeklilik yaşı sınırından faydalanacak öğretim üyelerine 1998 yılına kadar geçerli olmak üzere ve yeni açılan ve açılacak üniversitelerde görev alma şartı getirilmiştir.

***

Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıklar ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun Değişik 29 uncu Maddesinin Son Fikrasına İlave Yapılması ve Aynı Kanuna Bir Geçici Madde Eklennesi, Belediye Kanununun Değişik 93 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklennesi, Büyükşehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 15 inci Maddesinin Birinci Fikrasının Yürürlükten Kaldırılması Hakkında Kanun

Kanun No: 3866

Kabul Tarihi: 24.2.1993

Bu kanunun amacı, mahalli idareler genel seçimine bir yıldan az bir süre kalması halinde mahalli idareler seçiminin yapılmasını önlemek ve 1580 sayılı Belediye Kanununun değişik 93 üncü maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen belediye başkanlığının çeşitli hallerde boşalması halinde başkanvekillinin seçimiyle ilgili birinci fıkrasının yeniden düzenlenmesidir. Bunun yanı sıra 1993 yılında kurulacak belediyelerin organ seçimlerinin 1994 yılı Mart ayında yapılacak Mahalli İdareler Genel Seçimi ile birlikte yapılacağı hükmünü getirmektedir.

***

Bakanlıklar ve Bağlı Kuruluşlarda Atama Usulüne İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması ve 2477 Sayılı Kanunun Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun

Kanun No: 3867

Kabul Tarihi: 26.2.1993

Bu kanun, bakanlıklar ve bağlı kuruluşlarda çalışan kamu personelinin atama usulüne ilişkin düzenlemeleri hükme bağlamaktadır. (Tekrar görüşülmek üzere, Cumhurbaşkanınca TBMM'ye geri gönderildi.)

GÜNDEM DIŞI

3 Şubat 1993
(63. Birleşim)

★ Çorum Milletvekili **Muharem Şemsek**'in, dış politikadaki gelişmelerle, Kıbrıs konusu ve hükümetin alacağı tedbirlerle,

★ Trabzon Milletvekili **Eyüp Aşık**'in, Ermenistan'a yapılan yardım ve bundan sonra yapılacak yardımlara ilişkin gündem dışı konuşmalarına Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin**,

★ İstanbul Milletvekili **Hasan Mezarcı**'nın, laiklik ve Uğur Mumcu'nun cenaze törenine ilişkin gündem dışı konuşmasına da Devlet Bakanı **Ekrem Ceyhun**, cevap verdiler.

4 Şubat 1993
(64. Birleşim)

★ Muş Milletvekili **Sırrı Sakık**'in, saygınlığını koruyamayan bir parlamentonun asli işlevini yerine getiremeyeceğine ve bu saygınlığı mutlaka korumanın gereğine; Malazgirt Kaymakamıyla yapılan telefon görüşmesi sırasında Kaymakamın, şahsına ve Parlamento'ya hakaretlerine; bu ve benzeri olaylara Parlamento'nun duyarsız kalmaması gerektiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına Devlet Bakanı **Akın Gönen**,

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller**'in, Bosna-Hersek'teki gelişmelerin bir vahşete dönüştüğüne, bugüne kadar yapılan işkencelere; bölgede uygulanan ambargonun, Sırp lehine delindiğine ilişkin gündem dışı konuşmasına da Dışişleri Bakanı **Hikmet Çetin** cevap verdiler.

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi** de, Bayburt Merkez-Üzengili Köyünde meydana gelen

çığ felaketine ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

10 Şubat 1993
(66. Birleşim)

★ İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin**, 9.2.1993 tarihli 65 inci birleşimde (10/90) esas numaralı Meclis araştırması önergesinin öngörüşmeleri sırasında RP Grubu adına konuşan Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**'ın ileri sürdüğü, MİT Müsteşarıyla ilgili belge iddiasına ilişkin gündem dışı açıklamada bulundu; RP Grubu adına Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**, SHP Grubu adına İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**, DYP Grubu adına Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**, CHP Grubu adına Ankara Milletvekili **Ali Dinçer**, ANAP Grubu adına Kütahya Milletvekili **Mustafa Kalemli** aynı konuda görüşlerini açıkladılar.

★ Bitlis Milletvekili **Edip Safder Gaydalı**'nın, son yıllarda ülkemizde meydana gelen trafik kazaları ve Bayındırlık ve İskan Bakanı'nın konuyla ilgili tutumuna ilişkin gündem dışı konuşmasına, Bayındırlık ve İskan Bakanı **Onur Kumbaracıbaşı**,

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, enflasyon, işsizlik ve Kürt sorunu başta olmak üzere, Hükümetin bugüne kadar yerine getirilmeyen vaatlerine,

★ Kırşehir Milletvekili **Coşkun Gökalep**'in, gübre fiyatlarına ve diğer tarım girdilerine son zamanlarda aşırı zamlar yapıldığına; bu durumun, Türk tarımını ve çiftçilerin yaşantılarını olumsuz yönde etkilediğine, ilişkin gündem dışı konuşmalarına da Devlet Bakanı **Ekrem Ceyhun** cevap verdiler.

11 Şubat 1993
(67. Birleşim)

★ Artvin Milletvekili **Süleyman Hatınoğlu**'nun, Sağlık Bakan-

lığı'nda, sağlık eğitimi ve uygulamalarındaki aksaklıklara ilişkin gündem dışı konuşmasına Sağlık Bakanı **Yıldırım Aktuna** cevap verdi.

★ Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**, Erzurum'daki hava kirliliğine,

★ Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş** da gözaltındaki kayıplar ve faili meçhul cinayetlere, ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

16 Şubat 1993
(68. Birleşim)

★ Ankara Milletvekili **Baki Tuğ**, şahsı, partisi ve Milli Savunma Komisyonu üyeleriyle ilgili olarak bir gazetede yer alan asılsız iddialara,

★ İstanbul Milletvekili **Yusuf Pamuk**, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Nurettin Sözen**'in uygulamalarına, Küçükçekmece İlçe Belediyesindeki olaylar ve bu olaylar karşısında İçişleri Bakanının tutumuna,

★ Ankara Milletvekili **İ. Melih Gökçek** de yoğunlaşan vali istifalarına ve iktidara ters düşen bürokratların cezalandırılmalarına ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

17 Şubat 1993
(69. Birleşim)

★ İçişleri Bakanı **İsmet Sezgin**, Jandarma Genel Komutanı **Eşref Bitlis** ve 6 subayın bir uçak kazasında hayatlarını kaybetmeleri nedeniyle gündem dışı açıklamada bulundu. ANAP Ankara Milletvekili **M. Vehbi Dinçerler**, RP Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan**, DYP Ankara Milletvekili **Baki Tuğ**, SHP Çorum Milletvekili **Cemal Şahin** ve CHP Kırşehir Milletvekili **Coşkun Gökalep** aynı konuda gruplarının hissiyatlarını ifade eden birer konuşma yaptılar.

★ Devlet Bakanı **Türkan Ak-**

GENEL KURUL

yol, Medeni Kanunun yürürlüğe girmesinin yıldönümü nedeniyle gündem dışı bir açıklamada bulundu. SHP Tokat Milletvekili **Güler İleri**, CHP İstanbul Milletvekili **Algan Hacaloğlu**, DYP Adana Milletvekili **Uğur Aksöz**, ANAP Gümüşhane Milletvekili **M. Oltan Sungurlu**, RP Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** da aynı konuda grupları adına görüşlerini bildirdiler.

★ Bolu Milletvekili **Avni Ak-yol**'un, Milli Eğitim Bakanı **Köksal Toptan**'ın, olağanüstü hal bölgesi ağırlıklı, Doğu ve Güneydoğu bölgeleri il ve ilçelerinde görevlendirdiği üst kademe personeline ilişkin gündem dışı konuşmasına, Tarım ve Köyşleri Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdi.

★ İstanbul Milletvekili **Hasan Mezarci** da, Balkanlardaki gelişmelere ilişkin gündem dışı bir konuşma yaptı.

18 Şubat 1993
(70. Birleşim)

★ Manisa Milletvekili **Ekrem Pakdemirli**'nin, Ege ekici tütün piyasasında ilan edilen tütün fiyatlarına ilişkin gündem dışı konuşmasına Maliye ve Gümrük Bakanı **Sümer Oral** cevap verdi.

★ Tokat Milletvekili **A. Fevzi İnceöz**, Afgan mültecilerin içinde bulundukları sorunlara,

★ Kayseri Milletvekili **Mustafa Dağcı** da özel televizyon ve radyo yayınlarına ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

19 Şubat 1993
(71. Birleşim)

★ İstanbul Milletvekili **K. Ramazan Coşkun**'un, Nevşehir Cezaevi'nden firar eden mahkumlara ve Eskişehir Cezaevi'nin kapatılmasının yanlışlığına ilişkin gündem dışı konuşmasına Adalet Bakanı **M. Seyfi Oktay** cevap verdi.

★ Tokat Milletvekili **A. Fevzi İnceöz**, tamamlama kurslarını bitiren sağlık teknisyenlerinin atamalarının bir an önce yapılmasına ve onların ayrıca bir daha sınava tabi tutulmamasına;

★ Şımak Milletvekili **Orhan Doğan**, TRT'nin tarafsız yayın yapmadığına ve güneydoğuyla ilgili haberleri vermediğine ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

23 Şubat 1993
(72. Birleşim)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Ökkeş Şendiller**, pancar çiftçisi alacaklarının hükümetçe zamanında ödenmediğine, bazı şeker fabrikaları hisselerinin devlet tarafından satın alınmasının yanlış bir uygulama olduğuna,

★ Muş Milletvekili **M. Emin Sever** de, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde meydana gelen faili meçhul cinayetlere ve kontrgerilla faaliyetlerine ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ Elazığ Milletvekili **A. Cemil Tunç**'un, Etibant Şark Kromlar İşletmesinin son senelerde işçi sayısı azaltıldığı halde sürekli zarar ettiğine ve işçi alımlarının müteahhitler vasıtasıyla yapıldığına, Maden ilçesi SSK Hastanesinin pansere çevrilmesi yönünde müfettişlerce yapılan önerinin gerçekleşmesi halinde bunun yaratacağı olumsuzluklara ilişkin gündem dışı konuşmasına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet Moğultay** cevap verdi.

24 Şubat 1993
(73. Birleşim)

★ Batman Milletvekili **Nizamettin Toğuç**, faili meçhul cinayetler ve gözaltındaki ölümlere,

★ İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**, İstanbul'un so-

runlarına, ilişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ Trabzon Milletvekili **Kemalettin Göktaş**'ın, Fiskobirlik'te, hakları ellerinden alınmak istenen işçilere ilişkin gündem dışı konuşmasına da Sanayi ve Ticaret Bakanı **M. Tahir Köse** cevap verdi.

25 Şubat 1993
(74. Birleşim)

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Yakın**, Kıbrıs konusunda Türkiye'nin uyguladığı politikalar,

★ Diyarbakır Milletvekili **Sedat Yurtdaş** devletin demokratikleştirilmesi konularında gündem dışı birer konuşma yaptılar.

★ Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün**'ün, Ermenistan'a yapılan yardımlara ilişkin gündem dışı konuşmasına Tarım ve Köyşleri Bakanı **Necmettin Cevheri** cevap verdi.

MECLİS ARAŞTIRMASI

9 Şubat 1993
(65. Birleşim)

★ Grupların ortak olarak verdikleri, DYP Grup Başkanvekili **Güneş Müftüoğlu**, ANAP Grup Başkanvekili **Mustafa Kalemli**, SHP Grup Başkanvekili **A. Güven Gürkan**, RP Grup Başkanvekili **Şevket Kazan**, CHP Grup Başkanvekili **H. Uluç Gürkan**'ın, ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş faili meçhul cinayetler ve;

★ Birleştirilerek görüşülen, Antalya Milletvekili **Faik Altun** ve 21 arkadaşının, Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu** ve 29 arkadaşının, İstanbul Milletvekili **Emin Kul** ve 23 arkadaşının, Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin** ve 24 arkadaşının, maden ocakları ko-

GENEL KURUL

nularında bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin, yapılan öngörüşmelerden sonra kabul edildikleri açıklandı.

Kurulacak komisyonlar 12 üyeden oluşacak ve çalışma süreleri 3 ay olacak.

16 Şubat 1993
(68. Birleşim)

★ Muş Milletvekili **Muzaffer Demir** ve 15 arkadaşının, Erzincan deprem bölgesinde yapılan kamuya ait binaların Deprem Yönetmeliği şartlarına uyup uymadığını, son depremde meydana gelen can kaybı ve yıkılan bina sayısını, Aydın Milletvekili **Cengiz Altinkaya** ve 22 arkadaşının, Erzincan ve ilçelerinde, meydana gelen deprem felaketinden sonra alınacak tedbirleri, Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi** ve 20 arkadaşının, Erzincan depreminde yıkılan kamuya ait binaların projelerinin şartnameye uyup uymadığını, Zonguldak Milletvekili **Bülent Ecevit** ve 15 arkadaşının, Erzincan depreminde binaların yıkılmasının nedenlerini ve sorumlularını tespit etmek, Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve 10 arkadaşının, Erzincan depreminde zarar gören vatandaşlara yapılan nakdi yardımın adilane dağıtılmadığı iddialarını araştırmak ve gerekli önlemleri almak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergelerin öngörüşmeleri birleştirilerek yapıldı.

Yapılan oylamadan sonra önergelerin kabul edilmedikleri açıklandı.

23 Şubat 1993
(72. Birleşim)

★ Sakarya Milletvekili **Cevat Ayhan** ve 16 arkadaşı ile Ankara Milletvekili **Yücel Seçkiner** ve 22 arkadaşının, Ege Denizinde NATO tatbikatı sırasında meydana gelen Muavenet Muhribi facia-

sını araştırmak üzere Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri birleştirilerek görüldü ve reddedildi.

GENSORU

2 Şubat 1993
(62. Birleşim)

★ Bitlis Milletvekili **Kamran İnan** ve 30 arkadaşının, son Irak bunalımında, Anayasayı ihlal ederek Türkiye'yi savaşa taraf haline getirdikleri ve gerçekleri TBMM ve kamuoyundan gizledikleri, CHP Grubu adına Grup Başkanvekili **H. Uluç Gürkan**'ın, müttefik ülkelerin Kuzey Irak'a yaptığı müdahalede İncirlik Üssü'nün kullanılmasına göz yumarak Anayasaya aykırı hareket ettikleri, RP Grubu adına Grup Başkanvekili ve **Oğuzhan Asiltürk**'ün, TBMM kararına aykırı bir şekilde Çekiç Güç'e mensup uçakların Irak'ı bombalamalarına göz yumarak milli menfaatlerimize zarar verdikleri iddialarıyla Başbakan **Süleyman Demirel** ve Bakanlar Kurulu üyeleri hakkında gensoru açılmalarına ilişkin önergelerin, birleştirilerek yapılan öngörüşmelerinden sonraki açık oylama sonucunda kabul edilmedikleri açıklandı.

SORU

3 Şubat 1993
(63. Birleşim)

★ Artvin Milletvekili **Süleyman Hatnoğlu**'nun, Artvin ilinde küçük sanayi sitesi kurulup kurulmayacağına ilişkin sorusuna Sanayi ve Ticaret Bakanı **M. Tahir Köse**,

★ İstanbul Milletvekili **Yusuf Pamuk**'un, İstanbul ilinde kaç kişinin tapu ve tahsis belgesi aldıklarına ilişkin sorusuna Devlet Bakanı **Mehmet Batallı**,

★ Yozgat Milletvekili **Mahmut Orhon**'un, Bağ-Kur'lulardan danışma ücreti alındığına ilişkin sorusuna Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı **Mehmet Moğultay**,

★ Karamanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici**'nin, Karamanmaraş içme suyunu karşılayacak olan Ayvalı Barajına ilişkin sorusuna Devlet Bakanı **Mehmet Kahraman**,

★ İstanbul Milletvekili **İsmail Sancak**'ın, Kağıthane Levazım ve Maliye Okulu binası, Kağıthane deresinin ıslahı ile Sadabat projesine ilişkin sorusuna Devlet Bakanı **Şerif Ercan**,

★ Nevşehir Milletvekili **Mehmet Elkatmış**'ın, Nevşehir Acıgöl İlçesi Çullar Köyü vatandaşlarının sağlık sorunlarına ilişkin sorusuna Sağlık Bakanı **Yıldırım Aktuna** cevap verdiler. Soru sahipleri de cevaplara karşı görüşlerini açıkladılar.

★ Kütahya Milletvekili **M. Rauf Ertekin**'in, Kütahya-Simav, Afyon, Eskişehir ve Balıkesir karayollarına ilişkin sorusuna Devlet Bakanı **Mehmet Kahraman** cevap verdi.

24 Şubat 1993
(73. Birleşim)

★ Kütahya Milletvekili **M. Rauf Ertekin**'in, Kütahya'da kurulması vaat edilen Dumlupınar Üniversitesi'ni ilişkin sorusuna Orman Bakanı **Vefa Tanır**,

★ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın, toplam kredi içinde tarım sektörünün 1991 ve 1992 paylarına ilişkin sorusuna Tarım ve Köyişleri Bakanı **Necmettin Cevheri**,

★ Aydın Milletvekili **Cengiz Altinkaya**'nın, TARIŞ ortaklarının alacaklarının ne zaman ödeneceğine ilişkin sorusuna Sanayi ve Ticaret Bakanı **M. Tahir Köse** cevap verdiler, soru sahipleri de karşı görüşlerini açıkladılar

KOMİSYONLAR

ANAYASA KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında yaptığı çalışmalarında aşağıdaki kanun teklifi ve önergeyi kabul etti.

● Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül** ve 5 Arkadaşının, 1993 Yılı Haziran ve Kasım Aylarında Yapılacak Belediye Başkanlıkları ile Belediye Meclisi Üyelikleri Seçimlerinin Ertenmesine ve 1580 Sayılı Belediye Kanununun 93 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi.

● 2709 Sayılı T.C.Anayasası'nın 67 nci,68 nci,69 ncu 76 ncı ve 133ncü Maddelerinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifinin Anayasa Komisyonunca Kabul Edilen 76 ncı Maddesinin Yeniden Görüşülmesi İçin İçtüzüğü'nün 44 ncü Maddesine Göre Verilen önerge kabul edildi.

ADALET KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında yaptığı toplantılarda iki kanun tasarısını kabul etti.

● Patent Kanun Tasarısı.

● Türk Patent Enstitüsü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı.

ÇEVRE KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında; Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısını kabul etti

MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında; Harp Okulları Kanunu Tasarısını kabul etti.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU

İçişleri Komisyonu Şubat ayında yaptığı görüşmelerde aşağıdaki tasarı ve teklifleri kabul etti.

● Yedi İlde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Tasarısı.

● İki İl ve Beş İlçenin Adının Değiştirilmesine Dair Kanun Tasarısı.

● Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül** ve 5 Arkadaşının; 1993 Yılı Haziran ve Kasım Aylarında Yapılacak Belediye Başkanlıkları ile Belediye Meclis Üyeleri Seçimlerinin Ertenmesine ve 1580 Sayılı Belediye Kanununun 93 ncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi.

● Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 15 Arkadaşının; 3.4.1930 Tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi ile Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin 3.4.1930 Tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi birleştirilerek kabul edildi.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

Dışişleri Komisyonu Şubat ayında aşağıdaki kanun tasarılarının tamamını kabul etti.

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkistan Şehrinde Uluslararası Hoca Ahmet Yesevi Türk Kazak Üniversitesi Kurulmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Hava Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu Arasındaki İlişkilerin Esasları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında Dostluk,İyi Komşuluk ve İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında İşbirliği ve Dayanışma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

● Türkiye Cumhuriyeti ile Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

MİLLİ EĞİTİM KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında yaptığı çalışmalarında üç kanun teklifini kabul etti.

● Aydın Milletvekili **Nahit Men-teşe**'nin; 28.3.1993 Tarih ve 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 10 ncu Maddesinin (f) Bendinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi.

● Afyon Milletvekili **Baki Durmaz**'ın; 2809 Sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkında 41 Sayılı KHK'nın Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun Geçici 10.Maddesine Bir Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi.

● Uşak Milletvekili **Ural Köklü** ve 4 Arkadaşının, 4.11.1981 Tarih ve 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu-na Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi.

SANAYİ TEKNOLOJİ VE TİCARET KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında; Tüketiciyi Koruma Kanun Tasarısını kabul etti.

BAYINDIRLIK İMAR ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONU

Komisyonun Şubat ayında yaptığı toplantılarda, bir kanun teklifi ile bir kanun tasarısı kabul edilirken, bir kanun teklifi de reddedildi.

● 2886 Sayılı Devlet İhale Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı kabul edildi.

● Kocaeli Milletvekili **H.İbrahim Artvinli**'nin, Turizmi Teşvik Kanununun 19 ncu Maddesinin (b) Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Teklifi kabul edildi.

● Muğla Milletvekili **Nevşat Özer**'in, 3.5.1985 Tarihli ve 3194 Sayılı İmar Kanununa Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi reddedildi.

TARIM ORMAN VE KÖYİŞLERİ KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında; Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Öne Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısını kabul etti.

SAĞLIK VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU

Komisyonun Şubat ayı çalışmalarında; Kozmetik Kanun Tasarısı kabul edildi.

DİLEKÇE KOMİSYONU

Dilekçe Komisyonu'na Şubat ayında çeşitli konularda 89 adet dilekçe geldi. Bu dilekçelerden 27 adedi üzerindeki incelemeler tamamlanarak, ilgili bakanlık ve kuruluşlara gönderildi. Diğer dilekçeler üzerinde inceleme ve çalışmalar devam etmektedir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında yaptığı toplantılarda aşağıdaki kanun tasarılarını kabul etti.

● Göç İdaresi Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı.

● 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı.

● Milli Savunma Bakanlığı ile Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarına Bağlı Kurumlarda Döner Sermaye Teşkili ve İşletilmesine Dair Kanun ile Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı.

● 1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı.

● 4792 Sayılı Kanun ile 190 Sayılı KHK'da Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı.

● 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 30 ncu Maddesinin Değiştirilmesine ve Bu Kanunun Ek Geçici 53 ncü Maddesi ile 3593 Sayılı Kanunun Geçici Mad-

desinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Tasarısı.

İNSAN HAKLARINI İNCELEME KOMİSYONU

Komisyon Şubat ayında, aşağıdaki konular üzerinde çalışmalarını sürdürdü.

Hollanda'nın Venlo kentinde, bir vatandaşımızın polis merkezinde ölümü üzerine, bu olayın araştırılması ve Hollanda ile insan hakları konusunda görüş alışverişinde bulunulması amacıyla bir alt komisyon kurulmasına karar verildi. Hollanda Alt Komisyonu 8-15 Şubat tarihleri arasında gerekli incelemeleri yaparak, konuyla ilgili hazırladığı raporunu Komisyon Başkanlığına sundu.

Almanya'nın Mölln kentinde üç vatandaşımızın öldürülmesi olayını ve orada yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarını yerinde inceleyen Almanya Alt Komisyonu'nun raporu görüşülerek, oybirliği ile kabul edildi.

Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda ve çeşitli eğitim kuruluşlarında, insan hakları dersinin okutulup okutulmaması tartışıldı, sonuçta; konu hakkında üniversitelerden görüş istenmesine, konunun bu görüşler ışığında yeniden değerlendirilmesine karar verildi.

Kulp-Lice Alt Komisyon raporu ve Ankara Cezaevleri ve Gözaltı Merkezlerini İnceleme Alt Komisyonu tarafından hazırlanan rapor görüşülerek kabul edildi.

Diyarbakır cezaevinden yüzlerce başvurunun gelmesi nedeniyle, buradaki sorunların yerinde incelenmesi amacıyla bir Alt Komisyon kurulmasına karar verildi.

Said-i Nursi Alt Komisyonu tarafından hazırlanan rapor kabul edildi.

Komisyonu Şubat ayında 92 başvuru yapıldı. Bu başvurulardan 64 ü hakkında işlem yapıldı, 28 başvuru ise değerlendirme sırasında beklemektedir. Değerlendirilen 64 başvurunun 46 sı hakkındaki işlemler tamamlandı. 18 başvuru hakkında ise ilgili kurum ve kuruluşlar nezdinde yazışmalar ve incelemeler devam etmektedir.

Kahveci ve Gençoğlu trafik kurbanı

■ Şubat ayının başlarında Türkiye Büyük Millet Meclisi, ardarda gelen iki trafik kazasında iki değerli üyesini kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşadı.

Adnan
Kahveci

Mümin
Gençoğlu

Şubat ayında Türkiye Büyük Millet Meclisi iki değerli üyesini trafik kazasında kaybetmenin acısını yaşadı. İstanbul Milletvekili Adnan Kahveci ile Bursa Milletvekili Mümin Gençoğlu'nun kaybı tüm yurttaki büyük üzüntü yarattı.

5 Şubat günü eşi ve iki çocuğu ile birlikte özel arabasıyla İstanbul'a giderken trafik kazası geçiren, İstanbul Milletvekilimiz Adnan Kahveci ve eşi Füsün Kahveci olay yerinde hayatlarını kaybettiler. Kazada, Kahveci'nin kızı ağır, oğlu ise hafif yarayla kurtuldu. Ancak, hastanede tedavi altına alınan kızı da bir süre sonra yaşamını yitirdi.

Araştırmacı, çalışkan ve sevecen yapısıyla herkesin saygı ve takdirini kazanmış olan Adnan Kahveci'nin ölümü, yurt genelinde derin bir üzüntü ve acı yarattı.

Bu acı olayın şoku yaşanırken, 7 Şubat günü merhum Adnan Kahveci ve eşinin cenaze törenine katılmak üzere Bursa'dan Ankara'ya gelmekte olan Bursa Milletvekilimiz Mümin Gençoğlu Sivrihisar yakınlarında geçirdiği trafik kazasında yaşamını yitirdi.

Gençoğlu, uzun yıllar Balkan Dernekleri Göçmen ve Mülteci Dernekleri Başkanı olarak Rumeli Türklerinin hak ve özgürlüklerinin savunulmasında büyük hizmetler yapmış ve milletvekilliği sırasında da coşkulu ve çalışkan kişiliği ile sevgi ve saygı toplamıştı.

Kaybettiğimiz iki değerli milletvekilimize, merhum Kahveci'nin eşi ve kızına Allah'tan rahmet, TBMM camiasına ve milletimize başsağlığı diliyoruz. Ruhları şad olsun...

Mahmut Alınak ve Muzaffer Demir HEP'ten istifa etti

Halkın Emek Partisi Şırnak Milletvekili Mahmut Alınak ile Muş Milletvekili Muzaffer Demir 19 Şubat günü partilerinden istifa ettiler. Alınak ve Demir yaptıkları açıklamada bundan sonra bağımsız milletvekili olarak görev yapacaklarını belirttiler.

İki milletvekilinin istifası ile HEP'in Meclis'teki üye sayısı 18'den 16'ya indi. Bağımsız milletvekillerinin sayısı da 18'e yükseldi. İki milletvekilinin ölümü nedeniyle ANAP'ın üye sayısı da 94'e indi.

28 ŞUBAT 1993'TE MİLLETVEKİLİ DAĞILIMI

DYP	182
Doğruyol Partisi	
ANAP	94
Anavatan Partisi	
SHP	52
Sosyaldemokrat Halkçı Parti	
RP	40
Refah Partisi	
CHP	21
Cumhuriyet Halk Partisi	
HEP	16
Halkın Emek Partisi	
MHP	13
Milliyetçi Hareket Partisi	
BBP	7
Büyük Birlik Partisi	
DSP	3
Demokratik Sol Parti	
MP	2
Millet Partisi	
BAĞIMSIZLAR	18
BOŞ	2

TBMM Başkanı Cindoruk'tan KKTC'ye tam destek: 'Kıbrıs'ta yeni bir Bosna-Hersek yaratılmasına izin vermeyiz'

■ TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, KKTC Cumhuriyet Meclisi'nde yaptığı konuşmada, "789 sayılı karar gibi, tek yanlı kararlar ve Kıbrıs gerçeklerinden uzak düşüncelerle sonuç alınamayacağını, bunların Birleşmiş Milletler'in pek çok kararı gibi kağıt üzerinde kalmaya mahkum olduğunu" söyledi.

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, beraberinde sekiz milletvekilinden oluşan parlamento heyeti ile 10-13 Şubat tarihleri arasında Cumhuriyet Meclisi Başkanı Hakkı Atun'un resmi konuğu olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ziyaret etti.

TBMM Başkanı Cindoruk'un başkanlığındaki parlamento heyetinde, DYP Çorum Milletvekili Adnan Türkoğlu, DYP Denizli Milletvekili Mehmet Gözlükaya, DYP Nevşehir Milletvekili Osman Seyfi Kaya, İçel Milletvekili Ali Er, ANAP İzmir Milletvekili İlhan Kaya, SHP Malatya Milletvekili Mustafa Yılmaz, RP Bitlis Milletvekili Zeki Ergezen ve CHP Bartın Milletvekili Hasan Akyol yer aldı.

Kuzey Kıbrıs yöneticileri ve halkı tarafından içten sevgi ve coşkuyla karşılanan TBMM heyetimiz, Kuzey Kıbrıs'taki şehidlikleri ziyaret ederek çelenk koydu ve saygı duruşunda bulundu.

Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş Cumhuriyet Meclisi Başkanı Hakkı Atun, Başbakan Derviş Eroğlu ve siyasi parti genel başkanlarıyla resmi görüşmelerde bulunan TBMM Başkanı Cindoruk ve parlamento heyeti, Kıbrıs Türk Birlikleri ve Güvenlik Kuvvetleri Komutanlıklarını ziyaret etti ve Lefkoşe, Girne, Güzeyurt, Lefke ve Yeşilirmak bölgelerinde incelemelerde bulundu.

12 Şubat günü KKTC Cumhuriyet Meclisi'nde bir konuşma yapan TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk, "Tarihi bir gün yaşadığını,

bir Türk Meclis Başkanı'nın bir kardeş parlamentoda konuşmasının başlı başına bir tarih olayı" olduğunu belirterek, "Bağımsızlık kararının alındığı bu kutsal çatı altında konuşmak bana ayrı bir heyecan veriyor" dedi.

TBMM Başkanı Cindoruk, Cumhuriyet Meclisi'nde büyük alkışlarla karşılanan konuşmasında daha sonra şunları söyledi :

".. Kıbrıs Türk Halkı'nın güçlü bir demokrasi geleneği ve sistemi olduğu da bu Yüce Meclis'te ortaya çıkmaktadır. İnsan hakları, laiklik bu başarılı Cumhuriyetin bölünmez bir parçasıdır. Medisimiz bu temele dayalı bir halk egemenliğinin büyük bir güvencesidir, örneğidir, simgesidir.

Kıbrıs Türk Halkı 30 yıldan bu yana özgürlük, adalet ve insan hakları mücadelesi vermektedir. Huzur ve güvenliğini canı ve kanı pahasına sağlamış bulunan Kıbrıs Türkü, bugün de haklarını, siyasi, hukuki ve ekonomik alanlarda savunmaktadır. Kıbrıs Türk Halkı, bu haklı mücadele sonucunda kendi öz yönetimi altında huzur içinde yaşamaktadır. Kıbrıslı Türk kardeşlerimiz ve biz bundan ne kadar gurur duysak yeridir.

Ziyaretimiz sırasında, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sosyal, ekonomik alanlarda geçirdiği aşamaları ve başarıları yerinde görmekten büyük mutluluk duyduk, haz duyduk. Genç bir devlet olmasına rağmen, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sağlam bünyesi ve çoğulcu demokrasi anlayışı

TBMM BÜLTENİ

ile her türlü güçlüğü aşacağına şimdi her zamankinden fazla inanıyoruz. Demokrasi içinde elbette farklı görüşler ve çok seslilik olacaktır. Kıbrıs'ta tanık olduğumuz çoğulcu demokratik yapı, bizleri mutlu etmiştir. Kıbrıs Türk Halkının elde ettiği başarının temelinde, inaç ve gönül birliği, milli dava etrafında mantıklı bir kenetlenme yatmaktadır.

Kıbrıs Türk Halkı, Türk Milletinin ayrılmaz bir bölümüdür. Kıbrıs meselesi de, Türk Milletinin özünde yaşayan, özgürlük, bağımsızlık, ulusal egemenlik gibi değerlerin vazgeçilmez bir parçasıdır. Kıbrıs Davası, bizim için asla bir külfet değildir. Aksine, her zaman gurur ve övünçle savunmakta olduğumuz milli ve haklı bir davadır. Milli davamız üzerinde, Türkiye'de siyasi partilerimiz arasında tam bir görüş birliği vardır. Bundan kimsenin şüphesi olmasın.

Türk Kamuoyu, bugün bölgemizde ırk ve din ayrılığından dolayı çatışmalar ve Bosna - Hersek'de Sırp zulmü devam ederken, Kıbrıs Davasını her zamandan daha duyarlı bir şekilde sahiplenmektedir.

İnsanlığın büyük umutlarla beklediği yeni dünya düzeni beraberinde karmaşık bir görüntü de getirmektedir. İçinde bulunan bu belirsizlik ortamında Türkiye, her zaman olduğu gibi, Avrupa - Avrasya ekseninde ve bölgesinde barış ve istikrarın unsurudur. Nitekim Türkiye'nin kararlılığı sonucunda Kıbrıs'ımızda da 1974 yılında barış ve huzur gelmiştir. Türk tarafı her

TBMM'DE DIŞ İLİŞKİLER

TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk Cumhuriyet Meclisi Başkanı Hakkı Atun'un resmi konuğu olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ziyaret etti.

zamanbarış ve çözümden yana olmuştur. Ancak kimsenin gerçekçi olmayan çözüm şekilleri ile Kıbrıs'ta barışı ve istikrarı bozmaya hakkı yoktur. Türkiye akti ve tarihi sorumluluklarının gereği olarak Kıbrıs'ta barışı bozmasına müsaade etmeyecektir. Açıklıkla belirtmek isterim ki Kıbrıs Türk Halkı yönetiminin rızası olmayacak bir çözümü Türkiye Büyük Millet Meclisinin kabul etmesi mümkün değildir. Kıbrıs sorununa doğru teşhis koymak gerekir.

Bugün adada iki halkın oluşturduğu iki ayrı siyasi yönetim vardır. Bir tarafın diğeri üzerinde egemenlik iddiası olamaz. 1960 - 63 denemesi dışında iki taraf arasında bir ortaklık mevcut olmamıştır. Kıbrıs Türk Halkı 29 yıl önce kendi geleceğini belirleme hakkını kullanarak kendi yönetimini ve devletini kurmuş böylece bugün dünyamızda görülen değişimlere öncülük etmiştir. Kıbrıs'ta Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti olgusu gözardı edilerek

TBMM BÜLTENİ

gerçek bir çözüme varılamaz. Çözüm herşeyden önce bu gerçeğin kabul edilmesinden geçer. Baskı ile bir çözüme gidilebileceğini zannetmekse dünya gerçeğine ters düşer. Kıbrıs'ta bir çözüme, ancak iki tarafın kendi özgür iradeleri ile ulaşılabilir. Üçüncü çevreler, Rum Yönetimini adanın meşru temsilcisi olarak görmeye devam ettikleri ve silahlanmasına, silah satarak yardımcı oldukları müddetçe Kıbrıs'ta doğrular tespit edemezler, doğru teşhis edemezler. Ettiklerini de söyleyemezler. Çözüme de yardımcı olamazlar. Üçüncü çevrelerin Rumların baskısı ile insan haklarına aykırı olarak Kıbrıs Türk Halkına karşı sergiledikleri ayrımcı tutumlara da dokunmak istiyorum. Bunlar terkedilmelidir. Kıbrıs'ta asıl mesele haksızla haklıyı, doğruyla yanlış ayırdetmektir. Kıbrıs Türkü hukuki yönden de haklıdır. Türk tarafı hukukun üstünlüğünü ısrarla savunmaya devam etmelidir. Dünyamızda bir ada üzerinde iki ayrı toplumun ve devletin yaşadığı pek çok örnek vardır. Üstelik Kıbrıs'ta bu olgu çok taraflı anlaşmalarla güvence altına alınmıştır.

Türk Milleti ve Türk Devleti Kıbrıs'ta yeni bir Bosna - Hersek yaratılmasına izin vermeyecektir. Kıbrıs'ta hiçbir şekilde 1974 öncesi kamaşaya kanlı günlere dönüşmesine imkan yoktur. Kıbrıs yeni bir Girit olmayacaktır.

1963-74 yılları arasında yaşanan acıları bir tarafa bırakan bir çözümün yaşama şansı olamaz.

789 Sayılı Karar gibi, tek yanlı kararlar ve Kıbrıs gerçeklerinden uzak düşüncelerle sonuç alınamaz. Bunlar, Birleşmiş Milletlerin pek çok kararı gibi kağıt üzerinde kalmaya mahkumdur.

Kıbrıs Türk Halkı, haklarını yılmadan onurlu bir şekilde savunuyor. Barıştan ve müzakereden yanadır. Türk Milleti, Kıbrıs Türk Halkının bu sabırlı tutumunu, onun dirayeti liderini, Sayın Denktaş'ın müstesna devlet adamlığını, yapıcı yaklaşımlarını takdirle karşılamaktadır, bütün gücüyle

desteklemektedir. Ancak, tek tarafın iyiniyeti ve çözüm istemesi de yeterli değildir. Rumların da aynı niyeti taşımasını bekliyoruz. Kıbrıs'ta öncelikle yapılması gereken, Ada'daki iki ayrı halk ve siyasal yönetim arasında yeni ve olumlu ilişkilerin kurulmasını sağlamaktır. Güvensizlik ortamı ancak bu şekilde giderilebilir. Bunun için Sayın Denktaş'ın da önerdiği üzere iki liderin Ada'da bir araya gelmesi gerekir. Neyi, nasıl halledeceklerine iki taraf karar verir. Başkaları değil.

Biz ve ben, gelecek için iyimseriz. Dünya, Kıbrıs Türk Halkının haklılığını giderek daha iyi anlamaktadır, anlayacaktır. Şunu biliniz ki ve bilsinler ki, Türk Milleti gerek Kıbrıs davasında, gerek ekonomik ve sosyal alandaki kalkınma çabalarında, Kıbrıs Türk Halkını yalnız bırakmayacaktır. Sadece biz değil, yeniden özgürlüklerine kavuşan Türk kardeşlerimiz de, Kıbrıs Türk Halkının ve devletinin yılmaz savunucusu, destekçisidir. Türklük dünyası için, Kıbrıs Türkleri, özgürlük savaşımızın önderleri sayılmaktadır.

Bizim nesil, gençlik yıllarından bu yana Kıbrıs mücadelesinin içinde ve önünde yürüdü. Kalbimiz her zaman Kıbrıs Türk kardeşlerimizle birlikte attı. Bu, sadece bizim nesil için değil, bütün Türk Milleti için geçerlidir. Ben ve arkadaşlarım bu davanın ateşiyle yetiştik. Bu davanın Türkiye'deki, o zamanki genç mücahitleri şimdi Türkiye'nin yönetiminde görevlidir. Onların yönettiği Cumhuriyet, bu milli davaya her zaman, aynı kararlılıkla sahip çıkmaya devam edecektir. Ayrıca millî dava, Türk Milletinin iradesini temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisinin de teminatı altındadır.

Kıbrıs Türk Halkına, refah içinde mutlu bir gelecek diliyor ve diyorum ki, "Yaşasın Kıbrıs Türk Cumhuriyeti." Atatürk'ün dış politikamıza temel teşkil eden özdeyişini de şu biçimde tekrar etmek istiyorum. "Yurtta barış, dünyada barış, Kıbrıs'ta barış."

AKPM Türk Grubu Başkanı Mimaroglu:

Avrupa, Bosna-Hersek'teki dini kıyıma seyirci kalıyor

S. Kemal Mimaroglu

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi 44'ncü dönem 4'ncü oturumu 1-5 Şubat tarihleri arasında Strasbourg'da yapıldı. Toplantıya Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroglu başkanlığında şu üyeler katıldı: Selahattin Kılıç, Esat Kıratlıoğlu, İrfan Demiralp, Fethiye Özver, Vehbi Dinçerler, Bülent Akarcalı, Selçuk Maruflı, Mümtaz Soysal, Ercan Karakaş, İstemihan Talay, Abdullah Gül, Ali Su, İsmail Cem, Erkut Şenbaş.

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Genel Kurul toplantılarından sonra bir açıklama yapan AKPM Türk Grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroglu, "Avrupa, Bosna-Hersek'teki insan hakları ihlallerine, masum insanların hayatlarını kaybetmelerine ve her türlü saldırıya maruz kalmalarına seyirci kalmaktadır" dedi.

Mimaroglu, Türk Grubu'nun yaptığı baskılar sonucu Konsey Genel Kurulu'nun Bosna Hersek'teki trajedinin Siyasi Komite'de görüşülmesini ivedi gündem maddesi olarak ele aldığını ancak yapılan bütün ısrar ve müdahalelere karşın bu sorun hakkında somut ve elle tutulur hiçbir önlem almaya adeta yanaşmadığını dile getirdi. Mimaroglu, yapılan müzakereler sonunda Yugoslavya'da insan hakları ihlallerini önleyici bir mekanizma ku-

■ Strasbourg'da yapılan Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Genel Kurul toplantısında Türkiye'yi AKPM Türk Grubu Başkanı Sait Kemal Mimaroglu başkanlığında bir heyet temsil etti. Mimaroglu toplantılardan sonra yaptığı açıklamada Azınlıklar hukuku konusunda, yapısı çok tartışılacak bir protokolün genel kuruldan geçtiğini belirterek "Türk Grubu, bu son derece problemli projede çekimser oy kullanmıştır. Temennimiz, bu protokolün Avrupa'da, çok ciddi sorunlara neden olmamasıdır" dedi.

rulması ve yerinden olmuş kişilerin korunması konularında bazı kararlar alınabildiğini söyledi.

Mimaroglu, Türk Grubu'nun önerilerine ve müdahalelerine rağmen, Genel Kurul'da Bosna-Hersek'te ambargoyu delen ülkelerin kanıtlanması halinde, Avrupa Konseyi üyeliğinden çıkarılması hariç, ciddi ve etkin hiç bir önlem alınmadığını söyledi.

Mimaroglu şöyle devam etti:

"Esasen, Alman Şansölyesi Helmut Kohl ve İngiltere Dışişleri Bakanı Douglas Hurd'u genel kurulda dinleyenler, Avrupa'nın, Bosna-Hersek'teki insan hakları ihlallerine, masum insanların hayatlarını kaybetmelerine ve her türlü saldırıya maruz kalmalarına, Sırpların 135 adedi bulan toplama kamplarında 70 bin kişiyi tutuklu bulundurmalarına, çoluk çocuk ve yaşlıların yerlerinden edilmelerine, ırza yapılan tecavüzlere ve dinsel kıyımın sürdürülmesine seyirci kalmakta olduğunu görecektelirdir".

Mimaroglu, azınlıklar hukuku konusunda yapısı çok tartışılacak bir protokolün Genel Kurul'dan geçtiğini belirterek, "Türk Grubu bu son derece problemli projede çekimser oy kullanmıştır. Temennimiz, bu protokolün Avrupa'da da, çok ciddi sorunlara neden olmamasıdır" diyerek sözlerini tamamladı.

Şubat ayında TBMM Başkanlığına gelen tasarı, teklif ve önergeler

TASARI

★ Memurlar ve Diğer Kamu Görevlileri Hakkındaki Bazı Kanunlar ile Teşkilat Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Yetki Kanunu Tasarısı (Anayasa ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Türkiye Ekonomik ve Sosyal Araştırma Kurumu Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe komisyonuna)

★ 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Arsa Ofisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu, 5422 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 1318 Sayılı Finansman Kanunu, 197 Sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu, 488 Sayılı Damga Vergisi Kanunu, 492 Sayılı Harçlar Kanunu, 3100 Sayılı Kanun, 7338 Sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu, 6802 Sayılı Gider Vergileri Kanunu, 3074 Sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanunu ile 3418 Sayılı Kanun, 3228 Sayılı Kanun, 3289 Sayılı Kanun, 3505 Sayılı Kanun ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Bir Sayılı Cetvele Yeni Kadrolar Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Harp Anaç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun Tasarısı (Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret ve Milli Savunma komisyonlarına)

★ Vakıflar Umum Müdürlüğü Vazife ve Teşkilatı Hakkında Kanun

Üç Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Türkiye Cumhuriyeti ve Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (Adalet ve Dışişleri Komisyonlarına)

★ Emeklilerin Bazı Görevlerde Sözleşmeli Olarak Çalıştırılması Hakkında Kanun Tasarısı (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Türkiye Bilimler Akademisi Kanunu Tasarısı (Adalet ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (İçişleri Komisyonuna)

★ Gülhane Askeri Tıp Akademisi Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (Milli Savunma Komisyonuna)

★ Sosyal Sigortalar Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

TEKLİF

★ İstanbul Milletvekili **Ercan Karakaş**'ın 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 26 ncı Maddesinin (b) Bendinin 1 Numaralı Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Milli Eğitim Komisyonuna)

★ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in Yükseköğretim Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun

Teklifi (Milli Eğitim Komisyonuna)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 23 Arkadaşının, 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 22 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı Maddesi <Ortak Hükümler Bölümü> A Bendi 7/b Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 22 Arkadaşının, 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı Maddesi "Ortak Hükümler Bölümü" A Bendi 7/b Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkındaki Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 23 Arkadaşının, 3201 Sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesine İlişki Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

★ İstanbul Milletvekili **Sabri Öztürk** ve 7 Arkadaşının, 20 Temmuz 1966 tarih ve 775 Sayılı Gecekondu Kanununun 37 nci ve 38 inci Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen** ve 17 Arkadaşının, Çiftçilerin T.C. Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine Olan Borçlarının Faizlerinin Silinmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ İzmir Milletvekili **İlhan Kaya**'nın, 27.5.1983 tarih ve 2828 Sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununa İki Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy** ve 7 Arkadaşının, 24.5.1983 tarihli ve 2829 Sayılı Sos-

yal Güvenlik Kuruluşlarına Tabi Olarak Geçen Hizmet Sürelerinin Birleştirilmesi Hakkındaki Kanunun 5 inci Maddesinin Son Fıkrasının Değiştirilmesine ve Bu Kanuna Bir Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Aydın Milletvekili **Ali Rıza Gönül** ve 5 Arkadaşının; 1993 Yılı Haziran ve Kasım aylarında yapılacak Belediye Başkanlıkları ile Belediye Meclisi üyelikleri seçimlerinin Ertelemesine ve 1580 Sayılı Belediye Kanununun 93 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Anayasa ve İçişleri komisyonlarına)

★ İçel Milletvekili **Fevzi Arıcı**'nın; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununda Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Yozgat Milletvekili **Yaşar Erbaz** ve 9 Arkadaşının; 5434 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Yozgat Milletvekili **Yaşar Erbaz** ve 10 Arkadaşının; 2155 Sayılı Bazı Kamu Personeline Tayin Bedeli Verilmesi Hakkındaki Kanunun 1 inci Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Yozgat Milletvekili **Yaşar Erbaz** ve 10 Arkadaşının 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Yozgat Milletvekili **Yaşar Erbaz** ve 10 Arkadaşının; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 nci Maddesinin Ortak Hükümler Bölümü 8 nci Maddesi (b) Fıkrasının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Çorum Milletvekili **Cemal Şahin**'in; Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun Ek 68 inci Maddesinin 1 inci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Çorum Milletvekili **Cemal**

Şahin'in; Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun Bir Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kanun Teklifi (Çevre ve Milli Eğitim komisyonlarına)

★ İçel Milletvekili **Fevzi Arıcı**'nın; 3194 Sayılı İmar Kanununun 18 inci Maddesinin Son Fıkrasının Yürürlükten Kaldırılması ve 42 nci Maddesinin Birinci Fıkrasının Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Bâyındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına)

★ Manisa Milletvekili **Yahya Uslu**'nun; 5434 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 47 nci Maddesinin (c) Bendinin Değiştirilmesi ve (d) Bendinin Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Malatya Milletvekili **Mustafa Yılmaz** ve 6 Arkadaşının. 12 Eylül 1980 tarihinden sonra, Faaliyetten Alınan, Kapatılan ve Münfesihten sayılan Mesleki Dernek ve Kuruluşların Yeniden Açılmaları ile İlgili Yasa Önerisi (Anayasa ve İçişleri komisyonlarına)

★ Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün** ve 17 Arkadaşının, Erzurum İlinde Büyükşehir Belediyesi Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Adana Milletvekili **Bekir Sami Daçe** ve 5 Arkadaşının, Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi, Devlet Memurları, Finansman, Gümrük, Devlet İhale, Dernekler, Katma Değer Vergisi Kanunları ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda ve Bazı Kanunlarla Tanınmış olan Gümrük Muafiyetlerinin Kaldırılması Hakkındaki Kanunda Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Bayburt Milletvekili **Bahattin Elçi** ve 26 Arkadaşının, Erzincan, Gümüşhane ve Tunceli İllerinde Vukubulan Deprem Afeti ile Şırmak ve Çukurca'da Meydana Gelen Hasar ve Tahribata İlişkin Hizmetlerin Yürütülmesi Hakkında Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesine İlişkin Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Hakkari Milletvekili **Mustafa**

Zeydan'ın Üç İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Bursa Milletvekili **Cavit Çağlar**'ın, Türk Asıllı Göçmen Vatandaşların Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Borçlandırılmaları Hakkında Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal İşler ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Zonguldak Milletvekili **Şinasi Altuner**'in; 6245 numaralı Harcırah Kanununun 11.12.1981 Tarihli ve 2562 Sayılı Kanunla Değişik 34 üncü Maddesine Bir Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin** ve 13 Arkadaşının; 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu, 3182 Sayılı Bankalar Kanunu, 2983 Sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun, 2985 Sayılı Toplu Konut Kanunu, 7.11.1985 Tarihli ve 3238 Sayılı Kanun, 2499 Sayılı Sermaye Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılması ve 1177 Sayılı Tütün Tekeli Kanununun Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılması ve Kamu İktisadi Teşebbüslerinin Özelleştirilmesi Hakkında Kanunun 13 üncü Maddesinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununa Bir Ek Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Milli Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ İzmir Milletvekili **Atilla Mutman**'ın Manisa'da Muradiye Adıyla Bir İlçe Kurulmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ İzmir Milletvekili **Atilla Mutman**'ın 3.4.1930 Tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

★ Sivas Milletvekili **Ahmet Arıkan** ve 21 Arkadaşının, Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 32 nci Maddesine İki Fıkra Eklenmesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve

Bütçe Komisyonuna)

★ Erzurum Milletvekili **İsmail Köse**'nin 3.4.1930 Tarih ve 1580 Sayılı Belediye Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (İçişleri Komisyonuna)

★ Ordu Milletvekili **Şadi Pehlivanoglu**'nun 4.11.1983 Tarihli ve 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanununa Bir Ek Madde ve Bir Geçici Madde Eklennesine Dair Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ İzmir Milletvekili **Süha Tanık**'ın Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun Geçici 2 nci Maddesinin 3 üncü fıkrasının (b) Bendinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in 1111 Sayılı Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Savunma Komisyonuna)

★ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker**'in Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ Erzurum Milletvekili **Lütfü Esengün** ve 14 Arkadaşının, İspir Adıyla Bir İl, Çamlıkaya ve Dumlu Adlarında İki İlçe Kurulmasına Dair Kanun Teklifi (İçişleri ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın Bölge Parlamentolarının Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (Anayasa ve İçişleri komisyonlarına)

★ Ankara Milletvekili **Yücel Seçkner** ve 12 Arkadaşının, 5435 Sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununa 2.3.1970 tarih ve 1239 Sayılı Kanunla Eklenen Ek 13 üncü Maddenin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Plan ve Bütçe Komisyonuna)

★ Ankara Milletvekili **Yücel Seçkner** ve 9 Arkadaşının, 743 Sayılı Türk Medeni Kanununun 170 inci Maddesinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi (Adalet Komisyonuna)

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya** ve 4 Arkadaşının, Vergi, Sigorta ve Bağ-Kur Primlerini Ödemeyenler Hakkında Uygulanacak Esas-

lara Dair Kanun Teklifi (Sağlık ve Sosyal ve Plan ve Bütçe komisyonlarına)

SÖZLÜ SORU

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, bazı gazetelerde <Kiliselerde Tuzak> başlığı ile yer alan iddialara ilişkin Kültür Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, İstanbul'un sorunlarını çözmek için yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, İstanbul'un trafik polisi ihtiyacına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, yurt dışına yaptığı seyahatlere ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, İstanbul'da bazı bakanlıkların ilçe teşkilatının bulunmadığı iddiasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, TEK Genel Müdürlüğü Ticari İşler Dairesi Başkanlığının yapmış olduğu ihale hakkındaki iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi

★ Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Artvin Lif Levha Fabrikasının ürettiği mamüllerin DEMPA Pazarlamaya zamsız satıldığı iddiasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, İmam Hatip Lisesi mezunlarının Harp okullarına alınmamasının nedenine ilişkin Milli Savunma Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, Abdi İpekçi Spor Salonu Scorborduna ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, özel nitelikteki kreşlere yapılan zamlara ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-**

mankaya'nın, Kayseri Köy Hizmetleri 4 üncü Bölge Müdürlüğünde eski geçici işçilerin çıkarılarak yerine partili kişilerin alındığı iddiasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, İstanbul'un çevresel sorunlarına ilişkin Çevre Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, emniyet personeline özel hizmet tazminatı ödenmesine ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Van TEK ve PTT müdürlerinin partizanca işçi alımları yaptığı iddiasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, Bakanlıkça yetiştirilen fidelerin dikim giderleri için tahsisat ayrılmadığı iddiasına ilişkin Orman Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Algan Hacaloğlu**'nun, Şırnak olaylarında vatandaşların uğradığı maddi kayıpların karşılanmadığı iddiasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Şişli Belediyesi Meclis üyelerinin konut karşılığında OYAK inşaatına imar izni verdiği iddiasına ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ Kayseri Milletvekili **Seyfi Şahin**'in, Almanya'da Diyanet İşleri Türk İslam Birliği adı ile bir dernekler birliği kurulup kurulmadığına ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Devlet bankalarından verilen kredilere ilişkin Başbakanından sözlü soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Algan Hacaloğlu**'nun, İ. Ü. Botanik Ana Bilim Dalına ait Botanik Bahçesi ve dershanelerinin boşaltılması istemine ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi

YAZILI SORU

★ Siirt Milletvekili **Zübeyir Aydar**'ın, Yalçın Küçük'ün gözaltına

alınarak, topladığı belge ve kasetlerin rızası olmadan TRT'de yayınlandığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Siirt Milletvekili **Zübeyir Aydar**'ın, vergi borcu bulunan bir holdinge ait otoların İstanbul'da seçim kampanyaları sırasında kullanıldığı iddiasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Orhan Ergüder**'in, mezarlıkların bakımı - korunma ve personel açısından yetersiz olduğu iddialarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, Bitlis'de yapılacak olan afet konutlarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, bazı kamu bankalarının kiraladığı veya satın aldığı gayrimenkullere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Siirt Milletvekili **Zübeyir Aydar**'ın, Siirt İli Eruh İlçesine bağlı Dikboğaz ve Bozatl köyünden bazı vatandaşların gözetimine alınarak işkence yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Siirt Milletvekili **Zübeyir Aydar**'ın, bazı gazete ve dergilerden dağıtım ve satışların engellendiği iddialarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Siirt Milletvekili **Zübeyir Aydar**'ın, Siirt İline bağlı bazı yerleşim birimlerinde temel gıda ambargosu uygulandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Siirt Milletvekili **Zübeyir Aydar**'ın, Şırnak'ın Güçlönak İlçesi Sağkol Köyünde güvenlik güçlerince yapılan aramalarda vatandaşa işkence yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, düşünce suçu nedeniyle İşçi Partisi Genel Başkanına ağır hapis cezası verildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Batman Milletvekili **Nizamettin Toğuç**'un, Batman - Sason İlçesine bağlı Karameşe Köyünde güvenlik güçlerince köyde bulunan bazı evle-

rin yakıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Muğla Milletvekili **Nevzat Özer**'in, Yatağan Termik Santral'ine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, Isparta'da yapılacak olan Organize Sanayi Bölgesi ve bazı yatırımlarla ilgili olarak ortaya atılan iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Muş Milletvekili **Muzaffer Demir**'in, Hatay'ın İskenderun İlçesinde ikamet eden bir şahsın Türk vatandaşlığına alınmadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halil Orhan Ergüder**'in, imar planı ve mevzuatına aykırı yapılaşmalara karşı alınacak önlemlere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Siirt Milletvekili **Zübeyir Aydar**'ın, Şırnak - Güçlönak Damla-başı Köyünden güvenlik güçlerince gözetimine alınan kişilere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Manisa Milletvekili **Faruk Saydam**'ın, Türkiye Elektrik Kurumunun özelleştirilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Tekel'ce yapılan üzüm mübayaasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, İstanbul - Alibeyköy Meslek Lisesi Müdürüne ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, SEKA tarafından bir şirkeketeye yapılan sümerlit satışıyla ilgili iddialara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Mustafa Kemalpaşa Belediyesince satılan Öküzcü Merasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, bir Devlet Bakanının nüfuzunu kullanarak Öküzcü Mera-

sından değerinin çok altında bir yer aldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, Bursa - Mustafa Kemalpaşa Belediyesince satılan Öküzcü Merasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Adnan Kahveci**'nin, hurda ithalatında verilen nakliye fonu ile demir - çelik ihracatında verilen İhracat Teşvik Fonuna ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Diyarbakır Milletvekili **M. Hatip Dicle**'nin, Diyarbakır İli, Kulp İlçesi, Ağılı Köyü Çekirdek Mezrası'nın Türk savaş uçakları ve helikopterleri tarafından bombalandığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, kamuya ait işyerlerinde taşeronluk uygulamalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Tunceli Milletvekili **Kamer Genç**'in, Cumhurbaşkanının ABD'ye yaptığı geziye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Saffet Topaktaş**'ın, Afşin - Elbistan Termik Santralinin özelleştirilme kapsamında olup olmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Melike Tugay Hasefe**'nin, okul yöneticilerinin öğrencilerden çeşitli vesilelerle para topladığı iddiasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, özel radyo yayınlarının yasaklamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, bir özel televizyon kuruluşu tarafından yapılan <İnsanlığa Davet> yardım kampanyasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kayseri Milletvekili **Şaban Bayrak**'ın, Devlet kuruluşlarında çalıştırılması gereken özürü işçilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, yürürlüğe konulan Teşvik ve Uygulama Kararnamesine ilişkin Baş-

bakandan yazılı soru önergesi

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, Adıyaman - Besni - Şambayat Lisesi Müdürüne ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal**'nın, Atatürk Üniversitesinde bundan önceki rektör döneminde hukuka aykırı işlemlerde bulunan kişilerin hala görevlerinde tutuldukları iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kayseri Milletvekili **Şaban Bayrak**'ın, Yahyalı içme suyu projesine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, yürürlüğe konulan Teşvik ve Uygulama Karamamesine ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi

★ Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, Kütahya - Tavşanlı Orman İşletme Müdürlüğüne verilen kadrolara ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kütahya Milletvekili **Ahmet Derin**'in, sıfır faizli hayvancılık kredilerinin il veya bölge bazında dağılımına ilişkin Tarım ve Köy işleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Algan Hacaloğlu**'nun, Karçay A. Ş.'nin çay üreticilerini mağdur ettiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Yalın**'ın, Ziraat Bankasına olan borçları affedilen çiftçilere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **Gaffar Yalın**'ın, Çocuk Esirgeme Kurumunca kiraya verilen gayrimenkullere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Sivas Milletvekili **Musa Demirci**'nin, Libya'da muhtelif tarihlerde şirketler aracılığıyla çalıştırılan işçilere ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Ahmet Dökümez**'in, ülkemizde bulunan askeri tesislerin konuşlandırıldığı alanlara ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergesi

★ Karaman Milletvekili **Zeki**

Ünal'ın, İmam Hatip Liseleri ve bu liselerden mezun olanlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal**'ın, DPT ve HDTM'da çalışan personelin mali durumuna ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Mustafa Baş**'ın, İstanbul - Eyüp İlçesi Çiftealan Köyünün statüsüne ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Mustafa Baş**'ın, İstanbul - Eyüp - Çiftealan Köyünün heyelan bölgesi olup olmadığına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Mustafa Baş**'ın, İstanbul - Eyüp Çiftealan Köyünde bir şirket adına yapılan kamulaştırma bölgesinde kömür rezervi tespit edilip edilmediğine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, Sayıştay Başkanlığınca satın alınan üç adet taşıta ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Saffet Topaktaş**'ın, Kahramanmaraş Afşin İlçesi Tanır Beldesinde TMO Şubesinin ne zaman açılacağına ilişkin Tarım ve Köy işleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, bir işadınının kamu bankalarına olan borçlarının ayrıcalıklı koşullarla ertelendiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, bazı kişilerin Devlete olan vergi borçlarına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, İstanbul Üniversitesi'nin Süleymaniye'deki bahçe ve serasının boşaltıldığı iddiasına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, İstanbul Üniversitesi'nin Süleymaniye'deki bahçe ve serasının boşaltıldığı iddiasına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, İstanbul Üniversitesi'nin Süleymaniye'deki bahçe ve serasının boşaltıldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, Hollanda polisinin ihmali ve kötü muamelesi sonucu hayatını kaybeden bir vatandaşıma ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, Hollanda polisinin ihmali ve kötü muamelesi sonucu hayatını kaybeden bir vatandaşıma ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, yabancı ülke cezaevlerinde yatan Türk vatandaşı mahkumların cezalarını Türk cezaevlerinde tamamlamalarına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yargının özlük hakları için Hükümeti uyardığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yargının özlük hakları için Hükümeti uyardığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Algan Hacaloğlu**'nun, laboratuvar teknisyenliği kursunu tamamlayan kişilerin yeterlilik sınavına tabi tutulacakları yönündeki açıklamalara ilişkin Sağlık Bakanlığından yazılı soru önergesi

★ Şırnak Milletvekili **Selim Saded**'in, İdil İlçesi Alakamış Köyü mevkiinde yolcu otobüsünün kimliği belirsiz kişilerce aranması olayına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Rize Milletvekili **Ahmet Kabil**'in, bazı illerin ekonomik ve sosyal göstergeleri ile yapılan yatırımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, Tarış Genel Müdürlüğünde yolsuzluk yapıldığı iddiasına ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı

soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**'ün, Kocatepe'ye bir anıt yapılmasınınve Agah Efendi Şehitliği'nin restore edilmesinin düşünülüp düşünülmediğine ilişkin Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Ya-lova**'nın, Diyanet İşleri Başkanlığınca hacı adaylarının, hacca gidişlerinde gülyağı ve elbiselik kumaş almaya mecbur tutuldukları iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Kütahya Milletvekili **Mehmet Rauf Ertekin**'in, Bağ-Kur Genel Müdürlüğünden emekli olan bir Daire Başkanının tekrar görevine döndüğü iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Ya-lova**'nın, Laboratuvar Daire Başkanı'nın görevinden alınması ile ilgili olarak ileri sürülen iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Ya-lova**'nın, Bakanlar Kurulu toplantısında açıklamalarda bulunan Şırnak Valisine Bayındırlık ve İskan Bakanının hakaret ettiği iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Ya-lova**'nın, Ege sahillerinde balık katliamı yapıldığı iddiasına ilişkin Tarım ve Köyşleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Ya-lova**'nın, Aydın - Bozdoğan Belediye Başkanının görevden alınmasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün, Japonya'da yapılacak Tokyo Camii'ne ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün, yurt dışındaki işçilerimizin vize sorunlarına ilişkin Dışişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün, Yatağan Termik Santralına filtre taktırılıp taktırılmayacağına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün, THY tarafından aracı

firmalara verilen yolcu kontenjanlarına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

★ Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz**'ün, Posof Devlet Hastanesinin doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, Çevre Kirliliği Önleme Fonu'nun hesaplarını inceleyen bir Sayıştay denetçisine ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, Sayıştay denetçilerinin çalışmalarına i bakanların müdahale etmeleri hakkındaki iddialara ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, Sayıştay denetimine hangi kanuna dayanılarak müdahale edildiğine ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'nun denetlenmesi sırasında Bakanlıkça müdahalede bulunulduğu iddiasına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'nun denetimi ile ilgili iddialara ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Vehbi Dinçerler**'in, Çevre Kirliliğini Önleme Fonu'nun denetlenmesi sırasında verilmesi zorunlu belgelerin ve bilgilerin denetçiye verilmediği iddiasına ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ Giresun Milletvekili **Rasim Zaimoğlu**'nun, bir haftalık dergide yayınlanan <İngildere'den 32 trilyon alacağımız var> başlıklı yazıya ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, belediyelerin doğalgaz fiyatlarını sürekli artırarak vatandaşları mağdur ettiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, belediyelerin doğalgaz fiyatlarını sürekli artırarak vatandaşları mağdur ettiği iddiasına ilişkin Sanayi

ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, belediyelerin doğalgaz fiyatlarını sürekli artırarak vatandaşları mağdur ettiği iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, belediyelerin doğalgaz fiyatlarını sürekli artırarak vatandaşları mağdur ettiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, belediyelerin doğalgaz fiyatlarını sürekli artırarak vatandaşları mağdur ettiği iddiasına ilişkin Başbakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Bülent Akarcalı**'nın, belediyelerin doğalgaz fiyatlarını sürekli artırarak vatandaşları mağdur ettiği iddiasına ilişkin Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından yazılı soru önergesi

★ Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Sağlık Meslek liselerine alınan öğrencilere ve meslek dersleri öğretmenlerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ Artvin Milletvekili **Süleyman Hatinoğlu**'nun, Artvin ve Merkez ilçelerinde Zührevi Hastalıklarda artış olduğu iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ Aksaray Milletvekili **İsmet Gür**'ün, yapımına başlanan Aksaray Havaalanına ilişkin Ulaştırma Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, Bitlis İli Konağa Köyünde kamu görevlilerince yakıldığı iddia edilen evlere ve sorumlularına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen**'in, Bitlis İli Cevzilidal Köyünde meydana gelen olaylarda mağdur olan vatandaşa Devletin yardım etmediği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Sivas Milletvekili **Abdullatif Şener**'in, Sivas Hazır Giyim Sanayi Ltd. Şt. (SİHAZ)'da çalışan işçilerin sorunlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Mehmet**

Sevilgen'in, Başak Danışmanlık Şirketi hakkındaki iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanından yazılı soru önergesi

★ Ankara Milletvekili **Mehmet Çevik'in**, sağlık teknisyenlerinin atanmalarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal'dı'nın**, İstanbul Üniversitesi Kardiyoloji Enstitüsü öğretim üyelerinden biri hakkında ileri sürülen iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal'dı'nın**, Bilezikli Çiftliği ve Bilkent Vakfı ile ilgili idialara ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal'dı'nın**, Cerrahpaşa Hastanesi Göz Kliniği'ne alınmak istenen bir cihazın rektör tarafından engellendiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ Konya Milletvekili **Mustafa Ünal'dı'nın**, <Cem'i Demiroğlu'nun yolsuzluk dosyası kapatıldı> şeklinde basında çıkan iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy'un**, bir şahsın TEK ile ilişkileri hakkındaki iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Ahmet Dökülmez'in**, Adana Sosyal Sigortalar Hastanesinde kadın ve erkek hastaların karışık olarak yatırıldığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, bazı karayollarındaki trafik kazalarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Aydın'daki bir Devlet hastanesinin açılışının geciktirildiği iddiasına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, İstanbul Alibeyköy Meslek Lisesi Müdürüne ilişkin Milli Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Du-**

mankaya'nın, bazı köprü ve otoyollardaki yolsuzluk iddialarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Bursa - Mustafa Kemal Paşa Belediyesince satılan Öküzcü Merasına ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, bir Devlet Bakanının nüfuzunu kullanarak Öküzcü Merasından değerinin çok altında bir yer aldığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Mustafa Kemal Paşa Belediyesince satılan Öküzcü Merasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, SEKA tarafından bir şirkete yapılan Sümerlit satışıyla ilgili iddialara ilişkin Sanayi ve Ticaret Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, bazı otoyollarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, vergi affından yararlanan kişilerin kamuoyuna açıklanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova'nın**, valilerin değiştirileceği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Kütahya Milletvekili **Mehmet Rauf Ertekin'in**, özel televizyon ve radyo yayınlarının durdurulmasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Bitlis Milletvekili **Zeki Ergezen'in**, Karayolları Genel Müdürlüğüne yapılan kamulaştırma bedellerine ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ Karaman Milletvekili **Zeki Ünal'in**, Başbakanlıkta danışman veya sözleşmeli olarak çalışan bürokratların bir kısmının sözleşmesinin yenilenmediği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Sakarya Milletvekili **Cevat Ayhan'in**, otoyol inşaatı sırasında

tahrip edildiği iddia edilen Ormanköy - Kuzuluk yoluna ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ Sakarya Milletvekili **Cevat Ayhan'in**, polis memurlarının özlük haklarına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Tokat Milletvekili **Ahmet Fevzi İnceöz'ün**, Sağlık Meslek lisesi tamamlama programlarını bitirenlerin işe alınmalarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, 900'lü telefon numaralarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Yeşil Kart uygulamalarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, Belediye başkanları ve belediye meclis üyeleri hakkında basında yapılan suçlamalara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, belediyelere verilen paralara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, paralı yollarda ve köprülerde rüşvet alındığı iddialarına ilişkin Bayındırlık ve İskan Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, İstanbul'daki çöplüklerin rehabilitasyon projelerine ilişkin Çevre Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya'nın**, İstanbul'da sahil dolgu ile kazanılan alanlara ilişkin Maliye ve Gümrük Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Kadri Ramazan Coşkun'un**, Türkiye Elektirik Kurumu tarafından usulsüz ihaleler yapıldığı iddiasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Kadri Ramazan Coşkun'un**, Bağ - Kur'un topladığı primleri iyi değerlendiremediği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Bakanından yazılı soru önergesi

★ Şırnak Milletvekili **Mahmut Alınak**'ın, Nevşehir Cezaevindeki bayan tutuklulara zorla gebelik testi uygulandığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi

★ Afyon Milletvekili **Halil İbrahim Özsoy**'un, Yeşil Kart uygulamalarına ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ Kayseri Milletvekili **Şaban Bayrak**'ın, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunun çalışmalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Sivas Milletvekili **Abdullatif Şener**'in, SİHAZ (Sivas Hazır Giyim Sanayii Ltd. Şt.)'a ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Giresun Milletvekili **Rasim Zaimoğlu**'nun, PİAR Araştırma Limited Şirketine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, yabancı cezaevlerinde bulunan Türk vatandaşlarının sorunlarına ilişkin Devlet Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Halit Dumankaya**'nın, bazı belediyelerin kurduğu Belediye İktisadi Teşebbüslerine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Elaattin Elmas**'ın, Şişli Belediyesince bazı yapı kooperatiflerine arsa tahsis edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ İzmir Milletvekili **Işın Çelebi**'nin, ağırlama giderlerine ilişkin Devlet Bakanlarından yazılı soru önergeleri

★ Manisa Milletvekili **Ekrem Pakdemirli**'nin ağırlama giderlerine ilişkin Devlet Bakanlarından yazılı soru önergeleri

★ Aydın Milletvekili **Yüksel Yalova**'nın, Şişli Belediyesince bir arsaya imar verilmesi konusunda ileri sürülen iddialara ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi

★ Adıyaman Milletvekili **Celal Kürkoğlu**'nun, bir grup vatandaşın istihbarat görevlileri tarafından öldürüldüğü iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

★ Artvin Milletvekili **Süleyman**

Hatinoğlu'nun, il sağlık müdürlerinin mesleklerine ilişkin Sağlık Bakanından yazılı soru önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Cavıt Kavak**'ın, kaçakçılığın arttığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi

MECLİS ARAŞTIRMASI

★ Doğru Yol Grup Başkanvekili ve Zonguldak Milletvekili **Güneş Müftüoğlu**, Anavatan Partisi Grup Başkanvekili ve Kütahya Milletvekili **Mustafa Kalemli**, Sosyaldemokrat Halkçı Parti Grup Başkanvekili ve İçel Milletvekili **Aydın Güven Gürkan**, Refah Partisi Grup Başkanvekili ve Kocaeli Milletvekili **Şevket Kazan** ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili ve Ankara Milletvekili **H. Uluç Gürkan**'ın, Ülkemizin çeşitli yörelerinde işlenmiş faili meçhul siyasal cinayetler konusunda Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Hasan Mezarcı** ve 11 arkadaşının, C.H.P.'nin mirası ve İş Bankası ile ilgili olarak ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla Anayasanın 98 inci, İhtüzüğün 102 ve 103 üncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ Manisa Milletvekili **Tevfik Diker** ve 19 arkadaşının, uçuş eğitimi ni Yugoslavya'da gördükten sonra THY'da görevlendirilen pilot adayları hakkında ileri sürülen iddiaları araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ İzmir Milletvekili **Timur Demir** ve 11 arkadaşının, İzmir Büyükşehir Belediyesince yapılan çeşitli ihaleleri ve çalışan işçilere uygulanan haksız baskıları araştırmak amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ İzmir Milletvekili **Timur Demir** ve 12 arkadaşının, belediyelerden kaynaklanan çeşitli aksaklıkların giderilerek, doğalgaz kullanımının yaygınlaştırılması amacıyla bir Mec-

lis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ Ordu Milletvekili **Şadi Pehlivanoglu** ve 17 arkadaşının Olağanüstü Hal Bölgesine tahsis edilen kadroların illere dağılımı ve bu kadrolara yapılan atamalarla ilgili olarak öne sürülen iddiaları araştırmak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ İstanbul Milletvekili **Ziyaeddin Selçuk Maruflu** ve 12 arkadaşının, uygulanan teşvik politikaları ve bu kapsamda açılan kredilerin usulüne uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını tespit etmek amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

★ Kahramanmaraş Milletvekili **Hasan Dikici** ve 13 arkadaşının, yurt dışındaki işçilerin katkılarıyla kurulan şirketlerin içinde bulundukları sorunların çözümü için alınması gerekli önlemleri tespit etmek amacıyla, bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi

TBMM
Şubat 1993-Sayı 21

●
Yayın Yönetmeni
Engin KARAPINAR

●
Yayın Koordinatörü
Artı BIGEÇ

●
Yayın Sorumlusu
Tülay ŞAKRAKER

●
Yayın Kurulu
Sevgi ALBAYRAK
Nihat BÜK
Orhan CEYHAN
Cenap KAYASU
Engür TÜRER
Cevat ORAL

●
Fotoğraf
Orhan AYDEMİR
Abbas GORALI
Abdullah KARAKUŞ

●
Dizgi
Yasfıye ÖZCAN
ARİTESİ

●
Baskı
TBMM Basımevi

●
Yayın Adresi
TBMM
Basın ve Halkla
İlişkiler Müdürlüğü

●
Telefonlar
420 69 01-420 69 06